

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Ο Αλιέγκ Μαξιμόβιτς Ποπτσώφ είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ρωσικής Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης της Ρωσικής Ομόσπονδης Δημοκρατίας. Είναι ταυτόχρονα και μέλος του Ανωτάτου Σοβιέτ της Δημοκρατίας. Γνωστός συγγραφέας, πεζογράφος, με 12 βιβλία στο ενεργητικό του, είχε δημιουργήσει θρόλο γύρω από το όνομα του για τις τολμηρές, πρωτοποριακές του θέσεις όταν ανέλαβε την διεύθυνση γνωστού λογοτεχνικού περιοδικού.

Σήμερα ο Ποπτσώφ από την θέση στην οποία βρίσκεται διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στις ζυμώσεις και εξελίξεις που συντελούνται στην Ρωσική Δημοκρατία. Τον συναντήσαμε κατά την πρόσφατη επίσκεψή μας στην Μόσχα μέσω κοινών φίλων, της ομάδος συγγραφέων, που βρίσκεται γύρω από το λογοτεχνικό περιοδικό Γιούνουστ. Στο γραφείο του, σ' ένα πολυώροφο, παλαιό κτίριο, στο κέντρο της Μόσχας, μεταβόρουνταν ακόμη έπιπλα. Σε τεράστιες κάσιες στο ιδίοιο θρίσκουνταν ακόμη μηχανήματα για τον τηλεοπτικό σταθμό που θάρχιζε να εκπέμπει από τις 15 Μαΐου. Τα ραδιοφωνικά προγράμματα είχαν ήδη αρχίσει την λειτουργία τους.

Ο Αλιέγκ Μαξιμόβιτς χειμαρρώδης, πληθωρικός ξεδιπλώνει μπροστά μας αβίαστα τις σκέψεις του πάνω σε όλα τα θέματα. Πιο κάτω δίνουμε ένα μέρος μονάχα της συνέντευξης:

ΕΡ: Αλιέγκ Μαξιμόβιτς αισθανόμαστε χαρά που μας δεχτήκατε. Η ανησυχία μας είναι μεγάλη για το τι συμβαίνει στη Σοβιετική Ένωση. Γνωρίζετε ότι και μεις ανησυχούμε για τις δύσκολες στιγμές που περνά η Σοβιετική Ένωση, για το μέλλον αυτής της Μεγάλης Χώρας στην οποία πιστεύουμε, πιστέψαμε και ακόμα εμείς στην Κύπρο αισθανόμαστε ότι είναι σύμμαχός μας στον αγώνα για επιβίωση. Τί μπορείτε να μας πείτε, πως εκτιμάτε αυτή την κατάσταση και ποιές προοπτικές υπάρχουν;

ΑΠ: Νομίζω ότι όλα όσα συμβαίνουν στην χώρα μας, ανησυχούν πάνω απ' όλα τους πολίτες της Σοβ. Ένωσης εφ' όσον τα γεγονότα συμβαίνουν σε μας. Δεν θα ήθελα να κάνω μακρά ιστορική αναδρομή, δεν είναι αναγκαίο όμως πρέπει να γνωρίζουμε καλά ότι όλα αυτά που δημιουργήθηκαν κατά την διάρκεια 73 χρόνων χρειάζονται γνώσεις για να διορθωθούν. Επ'ήλθε κρίση, κρίση αντίληψης, κρίση συνείδησης, αποδείχτηκε ότι εμείς δεν είμαστε πλούσιοι αλλά φτωχοί, αποδείχτηκε ότι η μόρφωση μας δεν προοδεύει αλλά παραμένει στάσιμη, η τέχνη μας η οποία χωρίς αμφιβολία ήταν ταλαντούχα, κι αυτή παραμένει εξαιρετικά στάσιμη. Και λόγος γίνεται για μη οφθαλμοφανή φαινόμενα που συνηθίσαμε ότι δηλαδή οι Αμερικάνοι έχουν πιο πολλά ρούχα, και καλύτερα αυτοκίνητα. Λόγος γίνεται για τη φιλοσοφία της ζωής, για την κατανόηση της ζωής, για την κατανόηση του επιπέδου της ζωής. Αποδείχτηκε ότι η ικανότητα προς εργασία σε άλλες χώρες είναι πολύ υψηλότερη από αυτή που υπάρχει στη χώρα μας. Το ίδιο η παραγωγικότητα, η ποιότητα πολιτισμού και το βιοτικό επίπεδο. Διδασκόμαστε τον καταραμένο καπιταλισμό ο οποίος δια μέσου όλων των αντιφάσεων δημιούργησε τρόπο συμπεριφοράς, διαγωγής, τρόπο ζωής, τρόπο σκέψης πιο αποτελεσματικό από τον Σοσιαλισμό. Πρέπει να μάθουμε να λέμε την αλήθεια για τους ίδιους τους εαυτούς μας. Αυτός ο δύσκολος δρόμος της αλήθειας για τον ίδιο τον εαυτό μας είναι βασανιστικός, δραματικός, όμως είναι απαραίτητος για την ανάρρωση του οργανισμού.

Τώρα τελευταία συνηθίζεται να λέγεται θα καταρρεύσει ή δε θα καταρρεύσει η ιδέα του Σοσιαλισμού. Εγώ θεωρώ ότι η ιδέα του Σοσιαλισμού δε θα καταρρεύσει. Απλώς αλλάζει. Ο Σοσιαλισμός πρέπει να είναι μέσο επιβίωσης και όχι άθροισμα δογμάτων. Η κοινωνική ισότητα μετατράπηκε δυστυχώς σε ισοπέδωση! Η κοινωνική ισότητα μηδένισε την κεντρική ιδέα του Σοσιαλισμού. Με κανένα τρόπο δεν ήταν αποτελεσματική η ισότητα. Έγινε διαστρέβλωση της ιδέας της κοινωνικής ισότητας. Η τραγωδία του Σοσιαλισμού ωφείλεται στο γεγονός ότι από την πρώτη στιγμή φάνηκε πως αλλάξαμε μια Δικτατορία και την αντικαταστήσαμε με μίαν άλλη.

Δεν γίνεται μια δικτατορία να αντικαθιστά μια άλλη. Στις προϋποθέσεις της Ρωσίας το προλεταριάτο ποτέ δεν ήταν μαζικό ήταν πιο πολύ επαναστατικού χαρακτήρα. Η μαζική τάξη της Ρωσίας ήταν οι αγρότες και η προλεταριοποίηση των αγροτών σε τελική ανάλυση εξουδετέρωσε τα ιδιοφυή στρώματα του λαού. Στη Ρωσία 65% των κατοίκων των πόλεων προέρχονται από χωριά. Όπως

Η τραγωδία του Σοσιαλισμού βρίσκεται σ' ότι δεν κατάφερε να εκμεταλλευτεί τη φυσική ενέργεια του ανθρώπινου δυναμικού

Αποκλειστική συνέντευξη στον Παν. Παιονίδη

καταλαβαίνετε στη γη υπάρχει μια μοναδική ιδιότητα, η ίδια η γη την οποία πατούμε αποτελεί το κάλεσμα, αιώνιο κάλεσμα.

Εγώ προσωπικά έκανα υπολογισμούς και έβγαλα ένα πολύ ενδιαφέρον συμπέρασμα: Αν μελετήσουμε την ιστορία ανάπτυξης κάθε χώρας τότε θα δούμε τις ιδιαιτερότητες της. Για παράδειγμα η Ιαπωνία η χώρα του Ανατολικού θαύματος. Οι Ιάπωνες λένε πως αν κοντά στην κεφαλή μας (δηλ. της Ρωσίας) ήτανε τα δικά μας χέρια δεν θα υπήρχε δεύ-

λοι. Τότε σκέφτηκαν ότι υπάρχει η καθοδηγητική δύναμη, το ΚΟΜΜΑ. Έτσι η δικτατορία του προλεταριάτου μετατράπηκε σε δικτατορία του κόμματος.

Αλλά και το Κόμμα και τότε είπαν: Η Κεντρική Επιτροπή είναι το Κόμμα. Και τότε στη χώρα έγινε η Δικτατορία της Κεντρικής Επιτροπής. Τα άλλα στρώματα του λαού αγνοήθηκαν. Επειδή δεν μπορούν όλοι να είναι ευνοούμενοι! Όμως υπάρχει και το έτσι λεγόμενο στρώμα λαού οι διανοούμενοι. Και

τερη τέτοια χώρα σ' ολόκληρο τον κόσμο ποτέ. Δηλαδή η δική μας εξημνάδα και τα χέρια των Ιαπόνων. Οι Ιάπωνες κατάλαβαν ότι έχουν ταλαντούχα χέρια. Απόκτησαν πλούτη χάρη στα χέρια τους και έκαναν θαύματα.

Οι Ελβετοί ήταν πάντα από τη φύση τους άπληστοι. Στην Ευρώπη οι πιο άπληστοι θεωρούνται οι Ελβετοί. Και εναπόθεσαν τα μέσα τους σ' αυτό το ταλέντο της απληστίας και δημιούργησαν ουσιαστικά μια τεράστια Τραπεζική Χώρα. Καταλαβαίνετε είναι πολύ ενδιαφέρον.

Η εθνική κληρονομιά δεν είναι μόνο η ιδιομορφία του χαρακτήρα αλλά και τα χαρακτηριστικά του ανθρώπινου υλικού και οι συνθήκες ζωής, το περιβάλλον, οι πιθανότητες που σου προσφέρει η χώρα, οι φυσικοί πόροι. Η Ρωσία διαθέτει τρία πλεονεκτήματα τα οποία είναι ασύγκριτα. Η Ρωσία αποτελεί το 1/6 μέρος της γης. Η πιο μεγάλη χώρα σ' ολόκληρο τον κόσμο. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να επενδύσουμε στη γη. Και έχοντας αυτό το στόχο πρέπει να επεξεργαστούμε την θεωρία της οικονομίας. Η Ρωσία διαθέτει το 1/4 όλου του δασικού πλούτου σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η Φιλανδία σε σύγκριση με τη Ρωσία διαθέτει 0.0015 ολόκληρου του δασικού πλούτου. Αλλά η Φιλανδία έχει το μονοπώλιο στη παραγωγή επίπλων. Έγινε μια από τις μεγαλύτερες παραγωγούς χάρτου.

Το τρίτο πλεονέκτημα της Ρωσίας είναι το ταλέντο της. Όπως λένε ο Θεός έδωσε απλόχερα. Να σε τι πρέπει να επενδύσουμε. Στα ταλέντα. Να πουλήσουμε ιδέες. Να πουλήσουμε τεχνολογία. Να πουλήσουμε την επινόηση των ταλέντων. Να πουλήσουμε την εφεύρεση να την κάνουμε εμπόρευμα.

ΕΡ: Γιατί δεν χρησιμοποιείται τώρα αυτό το ταλέντο;

ΑΠ: Είναι πολύ απλό. Η απάντηση βρίσκεται στην αρχή. Η χώρα διάλεξε το δρόμο της Δικτατορίας του Προλεταριάτου.

Σε μια δικτατορία ποτέ δεν υπάρχουν πολ-

όπως είπε ο μεγάλος Ακαδημαϊκός Βερνάτσκι σε ένα γράμμα του προς τον Στάλιν το 1941 «Μ' ανησυχεί το γεγονός ότι οι διανοούμενοι του Κόμματος, υστερούν πολύ από τους διανοούμενους εκτός Κόμματος».

Αν λάβουμε υπόψη ότι το Κόμμα αναπτύχθηκε δογματικά, τότε ο καλύτερος ήταν αυτός που υποστήριζε σε μεγαλύτερο βαθμό πίστη στο δογματισμό. Και ο δογματισμός ποτέ δεν ήταν ικανός να συμβάλει στην ανάπτυξη αυτής της κοινωνίας. Αυτό σημαίνει ότι στα ψηλά πόστα του Κόμματος έφτασαν μόνο οι πιο δογματικοί.

Τί σημαίνει διανοούμενοι;

Είναι το στρώμα που πάνω απ' όλα εκτιμά τον επαγγελματισμό. Διανοούμενος χωρίς επαγγελματισμό δεν μπορεί να υπάρξει και ούτε ο επαγγελματισμός χωρίς διάνοια. Το Κόμμα όμως κατάταξε τον επαγγελματισμό σε δεύτερη και τρίτη μοίρα. Όλοι έλεγαν και ο Στάλιν ακόμα έλεγε δεν έχει σημασία το είδος του επαγγέλματος αλλά κατά πόσο είναι πιστός αυτός που τον εξασκεί στα ιδανικά. Και όλα αυτά έφεραν την κατάσταση για την οποία μιλούμε. Το ταλέντο και ο επαγγελματισμός αν δεν πέσει στα πόδια της ιδεολογίας δεν εκτιμάται.

Και τί σημαίνει ταλέντο.

Το ταλέντο είναι πάντα θύελλα - διαφάνια - δραστηριότητα. Διότι χωρίς αυτό δεν μπορεί να υπάρξει πρόοδος. Ιδιαίτερα το ταλέντο ξεσηκώνει την μεγαλύτερη οργή διότι δεν υποτάχθηκε στο δόγμα. Αγνόησε το δόγμα. Και όποιος δεν είναι μαζί μας τότε είναι εχθρός μας. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία του μη επαγγελματισμού. Και οι πραγματικοί διανοούμενοι έμειναν στο περιθώριο. Και η τραγωδία του Σοσιαλισμού είναι ότι ποτέ δεν κατάφερε να εκμεταλλευτεί τη φυσική ενέργεια του ανθρώπινου δυναμικού! Το κρέας ανταλλάσσεται με πετρέλαιο, το πετρέλαιο με αυτοκίνητα, τα αυτοκίνητα με ανταλλακτικά (εξαρτήματα), τα εξαρτήματα με σιτάρι κ.λ.π. Είναι απαράδεκτο. Είναι ένα πολύ χαμηλό, ξεπερασμένο,

στάδιο ανάπτυξης.

Πρέπει να δεχτούμε τα πραγματικά γεγονότα και να ξαναρχίσουμε από την αρχή. Πρέπει να μάθουμε να χρησιμοποιούμε σωστά το ταλέντο. Γενιέται το εθνικό κίνημα λ.χ. Τί κάνει ο δογματικός; Λέει: Αν δεν είχε προβλεφθεί πρέπει να απαγορευθεί. Τί κάνει ο εξημνός; Το εθνικό κίνημα είναι κολλοσιαία δύναμη, δημιουργική. Πώς μπορούμε να εκμεταλλευθούμε το εθνικό κίνημα σωστά στη Ρωσία.

ΕΡ: Πώς βλέπετε την περεστρόικα μετά από 6 χρόνια; Για μας ήταν μια επανάσταση μέσα στην Επανάσταση.

ΑΠ: Το 85 άρχισε η μεταβατική περίοδος. Ο πρώτος στόχος ήταν να δημιουργηθεί η ελεύθερη αγορά. Λόγω έλλειψης ανταγωνιστών στον Κρατικό τομέα η ανάπτυξη ήταν πολύ αργή. Το επόμενο βήμα ήταν η συνεργασία του κρατικού με τον ιδιωτικό τομέα. Ο κρατικός τομέας δεν μπόρεσε να συνεργαστεί δημιουργικά και έτσι ο ιδιωτικός τομέας αποφάσισε να βρει συνέταιρο στον ιδιωτικό τομέα. Δημιουργήθηκαν Συνεταιρισμοί όμως δεν είχαν τί να κάνουν και αποφάσισαν να κάνουν τους μεσάζοντες των κρατικών συνεταιρισμών. Αρχισαν να ψάχνουν για προϊόντα για να διανέμουν και χωρίς να παράγουν τίποτε έκαναν λεφτά. Η παρουσία αυτού του είδους συνεργατισμού προκαλεί την οργή του κόσμου.

Και έτσι αρχίζει η κερδοσκοπία. Αλλά το εμπόριο τί άλλο είναι από κερδοσκοπία. Αγοράζεις πιο φτηνά και πουλάς πιο ακριβά.

Ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι το πρόβλημα της κλοπής προϊόντων. Για παράδειγμα εμείς πάντα εισάγουμε ελαιόλαδο από την Ελλάδα μέσα σε μπουκάλια. Ξαφνικά αρχίσαμε να παίρνουμε το ελαιόλαδο από την Ελλάδα σε μεγάλα βαρέλια. Γιατί; Γιατί έτσι είναι πιο εύκολο να κλέψεις το λάδι.

Υπάρχει ακόμα ένα παράδειγμα. Στην πώληση μπίρας από βαρέλι. Εφτιαξαν αυτόματη μηχανή από την οποία με πίεση μπαίνει η μπίρα στο ποτήρι. Εργάστηκαν κρυφά για αρκετό καιρό για να αυξήσουν την πίεση στη μηχανή για να γίνεται πολύς αφρός. Τότε στο ποτήρι υπάρχει μισή μπίρα και μισός αφρός. Το 94% των μηχανών στο Λένινγκραντ ήταν αυτού του είδους και εξοικονομούσαν μπίρα για την μαύρη αγορά.

ΕΡ: Πώς αντιμετωπίσε ο Γκορμπατσόφ αυτά όλα τα προβλήματα;

ΑΠ: Προσωπικά πιστεύω ότι ο Γκορμπατσόφ δεν πέτυχε μεγάλες αλλαγές. Σ' εμάς συνήθως γίνεται έτσι. Τα προγράμματα για τον επόμενο χρόνο γίνονται από πριν. Είναι όμως της αγοράς. Εδώ υπήρχε το μονοπώλιο. Ένα εργοστάσιο φτιάχνει τρακτέρ. Αλλά είναι κακής ποιότητας. Όμως δεν μπορεί να μην παράγει διότι τότε η παραγωγή μένει πίσω. Αν δεν σ' αρέσουν μην πάρεις, θα το πάρει ο γείτονας διότι κανένας άλλος δεν παράγει τρακτέρ. Έτσι έγινε περίπου και με την ανανέωση. Όπως και ο Χρουτσώφ χειρίστηκε το θέμα «Αναπτυγμένος Σοσιαλισμός». Πώς; Προσθέτοντας στο Σύνταγμα δίπλα από το άρθρο περί της Ελευθερίας του λόγου το άρθρο περί Δικαιώματος κατοικίας». Αυτή ήταν η έννοια του Αναπτυγμένου Σοσιαλισμού. Χωρίς όμως να υπάρχει πραγματικό περιεχόμενο.

Ο Γκορμπατσόφ αποφάσισε να κάνει οικονομικές αλλαγές όταν δεν υπάρχει οικονομία. Δεν ήταν οικονομία αλλά πολιτική.

ΕΡ: Ο όρος «Περεστρόικα» ίσως να μη είναι αντιπροσωπευτικός εκείνων που συντελούνται.

ΑΠ: Όχι μιλούμε για ανοικοδόμηση όταν ανοικοδομούμε. Λέμε ας ανοικοδομήσουμε αυτό το σπίτι. Χαλούμε 8 ορόφους, αφήνουμε 24, αλλάζουμε τζάμια και το ανοικοδομούμε. Αναδιοργάνωση υπήρξε, όμως είναι αρνητικά τα όσα ο Γκορμπατσόφ έκανε. Οπωσδήποτε έγιναν βήματα. Ο Γκορμπα-

τόσο πέτυχε στον πολιτικό τομέα σαν Νομικός που είναι.

Στον οικονομικό τομέα όμως δεν είχε την ίδια επιτυχία. Στον οικονομικό τομέα υπάρχουν 3 δυνάμεις που αντιπνέονται: 1. Η έντονη δράση αυτών που ανησυχούν και που καταλαβαίνουν ότι στην αλλαγή της κοινωνίας δεν θα έχουν θέση. 2. Η γραφειοκρατία και 3 η αγορά.

Γι' αυτό, το πρόγραμμα της προόδου του Γκορμπατσόφ είναι μπλοκαρισμένο. Η Κοινωνία δεν ήταν προετοιμασμένη ούτε τεχνολογικά ούτε διανοητικά (ψυχολογικά). Και τότε άρχισε άλλο πρόγραμμα, λιγότερο δαπανηρό. Το πολιτικό πρόγραμμα, η διαφάνεια. Οι δαπάνες εδώ είναι λιγότερες. Τώρα μπορούμε να μιλούμε ελεύθερα για όλα τα θέματα. Αυτό ήταν ένα τεράστιο βήμα. Η εξωτερική πολιτική άλλαξε αρκετά.

Οι αλλαγές που έγιναν στην εξωτερική πολιτική επηρέασαν την εσωτερική πολιτική. Για παράδειγμα. Οι σοβιετικοί στρατιώτες που επέστρεψαν στην χώρα τους. Δεν βρήκαν όμως σπίτι. Αυτό σημαίνει ότι δεν είμασταν έτοιμοι γι' αυτό. Δεν υπήρξε συντονισμός ανάμεσα στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική.

ΕΡ: Γιατί νομίζετε παρατήθηκε ο Σεβερνάντζε;

ΑΠ: Διότι ο Σεβερνάντζε το κατάλαβε. Κατάλαβε ότι πλησιάζει η πιο κρίσιμη στιγμή. Είδε ότι οι αλλαγές στην εξωτερική πολιτική δεν επέφεραν θετικά αποτελέσματα στην εσωτερική πολιτική διότι ο κόσμος δεν ήταν έτοιμος. Και τότε οι επιλογές ήταν δύο. Εξουσία ή ηθική! Ο Σεβερνάντζε σαν τίμιος άνθρωπος διάλεξε την ηθική. Έπρεπε να πει στον Γκορμπατσόφ ότι δεν μπορούσε να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Αν συνεχίζονταν όλα τα θετικά αποτελέσματα στην εξωτερική πολιτική θα μπορούσαν να μετατραπούν σε αρνητικά. Όλα όσα γίνονταν στο εξωτερικό με στόχο να κερδίσουν την εμπιστοσύνη της Δύσης για την εξασφάλιση οικονομικής υποστήριξης (δάνεια) δεν θα πραγματοποιούνταν αν δεν γίνονταν οι αλλαγές μέσα στην ίδια τη χώρα.

ΕΡ: Αισθάνομαι ότι ο Μπορίς Γέλτσιν αποτελεί πόλο έλξης αξιόλογων δυνάμεων, που εκφράζουν τη νέα σκέψη. Τί μπορείτε να πείτε επίσης για την δουλειά που γίνεται για την ενότητα αυτών των δυνάμεων;

ΑΠ: Χωρίς αμφιβολία ο Γέλτσιν είναι μια πολιτική προσωπικότητα. Η βασική διαφορά των Γέλτσιν Γκορμπατσόφ βρίσκεται σ' αυτή τούτη την καταγωγή τους. Ο Γέλτσιν είναι ο άνθρωπος που πάντα ήταν πιο κοντά στο λαό, στους εργάτες, στους οικοδόμους. Βρισκόταν πάντα στον χώρο της παραγωγής. Στην πολιτική σκηνή εμφανίστηκε λίγο αργότερα. Ο Γκορμπατσόφ από την άλλη είχε μια πολύ γρήγορη άνοδο προς την εξουσία. Ο Γέλτσιν είναι ο ριζοσπάστης μ' ένα δικό του τρόπο. Είδε την κοινωνική αδικία. Είναι μια προσωπικότητα λαϊκή με πολιτικά ένστικτα θα έλεγα.

ΕΡ: Πώς εξηγείτε την δημοτικότητά του;

ΑΠ: Ο λαός υποστηρίζει αυτόν που είναι έναντι σ' εκείνον που δεν θέλει. Ο Γέλτσιν ήρθε στην Μόσχα, μια πόλη που δεν γνώριζε καλά. Ήθελε να κάνει αλλαγές. Να τις κάνει μόνος του. Ν' αλλάξει την κατάσταση γενικά. Σαν αποτέλεσμα είχε αλληπάλληλες συγκρούσεις με τους άλλους και αυτό του κόστισε το πόστο που κατείχε. Ανάμεσα στους στόχους τους για τη Μόσχα ήταν η μεταρύθμιση των συγκοινωνιών. Επίσης το οικιστικό πρόγραμμα. Όλες αυτές οι ενέργειες τον έκαναν δημοφιλή. Ο κόσμος κατάλαβε ότι ο στόχος του ήταν η καλύτερευση της ζωής. Για τους Μοσχοβίτες αυτό ήταν η καλύτερευση της ζωής. Για τους Μοσχοβίτες αυτό ήταν κάτι το νέο. Έτσι ο Γέλτσιν δέχτηκε τις επιθέσεις της ηγεσίας ο Λαός του συμπαράσταθη. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έκανε λάθη.

Όλοι διερωτούνται γιατί ο Γκορμπατσόφ δεν το εκδίωξε από το πολιτικό προσκήνιο. Είναι γιατί κατάλαβε ότι οι προθέσεις του Γέλτσιν δεν ήταν κακές έστω και αν έκανε λάθη. Τότε του προτάθηκε το Υπουργείο Στέγης όμως ξέροντας ότι ήταν ικανός για κάτι περισσότερο δεν αποδέχτηκε. Παρέμεινε σταθερός στις ιδέες του και έγινε αντιπολίτευση. Ο Γέλτσιν δέχτηκε τις επιθέσεις πολλών κατά την διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας. Όμως αυτό αντί να τον βλάψει τον έκανε πιο δημοφιλή.

Μετά τις εκλογές ο Γέλτσιν έγινε η δεύτερη πολιτική προσωπικότητα. Αν συγκρίνουμε τον Γέλτσιν με τον Γκορμπατσόφ θα έδινε το εξής παράδειγμα. Και οι δύο συναντούνται με ένα μεταλλωρύχο. Ο ένας καλεί τον μεταλλωρύχο στο γραφείο και ο άλλος πηγαίνει κατευθεία στο μεταλλουργείο. Δύο διαφορετικές προσεγγίσεις, δύο φιλοσοφίες, δύο απόψεις.

ΕΡ: Υπάρχει πιθανότητα συνεργασίας του Γέλτσιν με τον Γκορμπατσόφ;

ΑΠ: Πιστεύω ότι υπάρχει πιθανότητα μιας έτοιμης συνεργασίας αν αυτή θα είναι ειλικρινής. Σε μια τέτοια κρίσιμη εποχή δεν πρέπει καμία δύναμη να μένει ανεκμετάλλευτη. Αλλά το γεγονός ότι ο Γκορμπατσόφ δεν θέλει να 'ναι μόνο Πρόεδρος της χώρας αλλά και της Ρωσίας, προκαλεί αντιδράσεις. Ο λαός όμως είναι ευαίσθητος δεν θέλει διαμάχες. Θέλει ενότητα. Έστω και τώρα πρέπει να δοθούν τα χέρια. Το ότι ο Γκορμπατσόφ άλλαξε τους συνεργάτες του, αυτό σημαίνει ότι δεν έχει πρόγραμμα, δεν ξέρει τι να κάνει.

Ο Πρόεδρος τώρα φαίνεται να έχει πρόβλημα με τους διανοούμενους διότι πολλοί απ' αυτούς έχουν

απομακρυνθεί από την ηγεσία. Σαν αποτέλεσμα έχασε την επαφή του με τους διανοούμενους. Για τον Γκορμπατσόφ η πολιτική καταστροφή του Γέλτσιν σημαίνει και τη δική του καταστροφή τον Γκορμπατσόφ τον επικρίνουν και οι Αριστεροί Δημοκράτες. Αυτό όμως δεν σημαίνει δεν τον θέλουν. Στις πιο δύσκολες στιγμές ήταν οι αριστεροί δημοκράτες που του άπλωσαν το χέρι. Τον έσωσαν από τις επιθέσεις των Δεξιών. Τώρα οι Αριστεροί επικρίνουν τον Γκορμπατσόφ, και ορθά πράττουν για ασυνέπεια, για άρνηση να σεβαστεί τις δημοκρατικές δυνάμεις, για το ότι μετακινήθηκε προς τα δεξιά.

ΕΡ: Πώς ανησυχείτε Αλιέγκ Μαξιμόβιτς το άμεσο μέλλο;

ΑΠ: Νομίζω ότι σ' ένα χρόνο στη Ρωσία θα γίνουν εκλογές. Υπολογίζω ότι στο επόμενο Συνέδριο ο Γκορμπατσόφ θα τα καταφέρει να κρατηθεί. Και μεις θα συμβάλουμε ώστε να μη δοθεί ευκαιρία να ξεκάνουν τον Γκορμπατσόφ. Οι δημοκρατικές δυνάμεις δεν μπορούν να δρουν σε δύο μέτωπα. Η τραγωδία βρίσκεται στο ότι η κοινωνία μας κάνει βήματα όχι επειδή είναι χρήσιμα αλλά μόνο για να μην είμαστε χειρότερα.

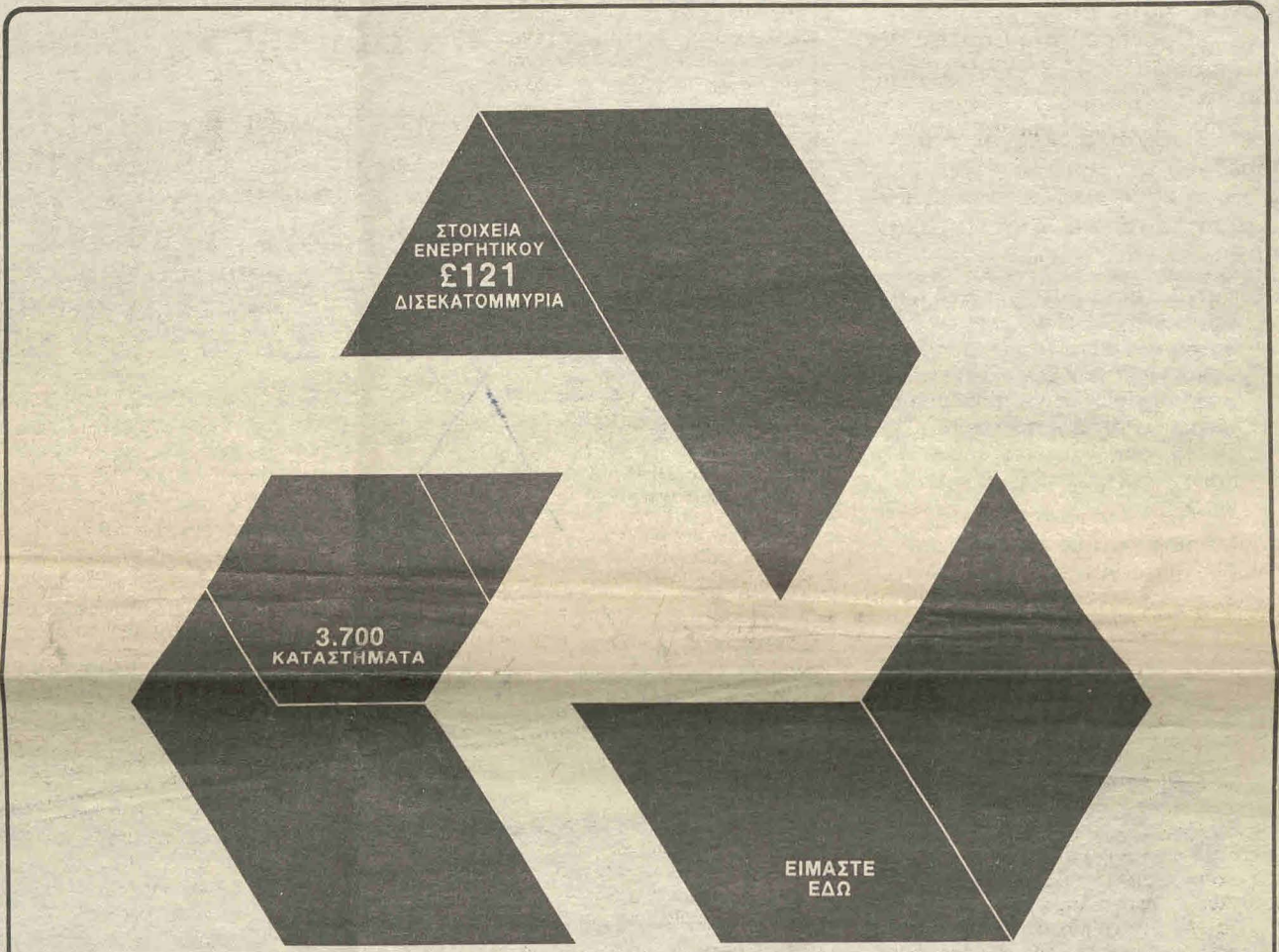
Το κοινό δεν έχει την δυνατότητα επιλογής του καλύτερου. Η επιλογή είναι: το κακό, το πιο κακό, το χειρότερο. Μας εκπλήττει το γεγονός ότι ο Γκορμπατσόφ δεν υποστηρίζει την ιδέα της συναίνεσης και της στοργυλής τράπεζας. Καταλαβαίνω γιατί δεν το υποστηρίζει. Επειδή αυτοί που τον περιβάλλουν δεν μπορούν να ανεχθούν την ιδέα της ισότητας. Το Κόμμα συνήθισε να έχει το μονοπώλιο. Δεν μπορεί να ανεχτεί το γεγονός ότι δίπλα στον αρχηγό του κόμματος θα κάθεται και κάποιος άλλος.

Νομίζω ότι σε ένα χρόνο θα υπάρξει πόλωση και οι Δημοκρατίες

θα βρεθούν αντιμέτωπες. Σ' ένα δυο χρόνια όμως θα αρχίσουν να επανασυνδέονται. Η προσέγγιση και η κατανόηση πρέπει να περάσει μέσω της άρνησης. Οι άνθρωποι κουράστηκαν από την συλλογική διοίκηση και θέλουν να κάνουν κάτι μόνοι τους. Και όταν δοκιμάσουν θα καταλάβουν ότι μόνοι τους δεν μπορούν να κάνουν τίποτε. Αυτή είναι μια φυσική κατάσταση δια της οποίας πρέπει να περάσουμε. Μερικοί λένε ότι θα γίνει πραξικόπημα. Δεν το πιστεύω. Ακόμα κι αν γινόταν δεν θα κρατούσε για πολύ. Κανένας δεν χρειάζεται την εξουσία. Η αντιδραστικοί κύκλοι δεν χρειάζονται την εξουσία αφού η οικονομία περνά κρίση. Οι αντιδραστικοί κύκλοι θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν κρίση στην εξουσία. Να πως θα εξελιχθούν τα πράγματα τώρα. Και σ' αυτό το θέμα το έργο των δημοκρατικών δυνάμεων είναι να υλοποιήσουν τις ικανότητές τους, τις ιδέες τους. Η Δημοκρατία πρέπει να μάθει να υπερασπίζεται τον εαυτό της. Πρέπει να μάθει να είναι εξουσία.

ΕΡ: Ο Σεβερνάντζε μου είπε σε μια συνάντηση που είχα το πρωί μαζί του πως ξαφνικά κάποιος Δικτάτορας θα μπορούσε να εμφανιστεί και να πει ότι θα θάλει τα πράγματα στη θέση τους.

ΑΠ: Ένας δικτάτορας δεν μπορεί να βάλει τίποτε σε τάξη. Η Ρωσία είναι τεράστια Δεν είναι εύκολο για ένα Δικτάτορα να την διοική. Ο Στάλιν για νά πάρει την εξουσία στα χέρια του χρειάστηκε πολύ χρόνο. Οι στρατιωτικοί για να επιβάλουν μια Δικτατορία χρειάζονται διανοούμενους. Κάτι που δεν έχουν. Και αυτό το καταλαβαίνουν. Πάντως πρέπει να γίνουμε όλοι πιο μετριοπαθείς. Τα άκρα δεν ωφελούν. Πρέπει να υπάρξει συναίνεση, συσπείρωση των δημοκρατικών δυνάμεων.

Τράπεζα Lombard Natwest είμαστε εδώ ...

Η Κύπρος παίρνει τώρα θέση στο χάρτη του μεγάλου Τραπεζικού Συγκροτήματος της NATIONAL WESTMINSTER BANK προσβλέποντας στο ορόσημο 1992 και στον 21ο αιώνα.

Lombard Natwest

Είμαστε εδώ με πλήρεις τραπεζικές υπηρεσίες για σας. Με νέες ιδέες. Με προσωπική έγνοια και ευαισθησία στις ανάγκες και τα προβλήματά σας. Με γνώση και πείρα για να κάνουμε πιο εύκολη τη ζωή σας.

Lombard Natwest

Μέλος της NATIONAL WESTMINSTER BANK, του μεγάλου Τραπεζικού Συγκροτήματος, που με 3,700 καταστήματα σ'ολο τον κόσμο και με στοιχεία ενεργητικού 121 δισεκατομμύρια λίρες σας δίνει κύρος και ασφάλεια.

Είμαστε εδώ για να κάνουμε πιο εύκολη τη ζωή σας.

GREMONA